

Star Pizza Järvenpää, elintarvikelain 297/2021 55 § mukainen määräys ja uhkasakon asettaminen

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 18.8.2026
1475/11.06.00.03/2026

Valmistelija

Kumlin Meeri, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Taustatiedot:

Toimija Tmi Soydas Aktas (y-tunnus 3555550-8) harjoittaa ravintolatoimintaa osoitteessa Kartanontie 14, 04410 Järvenpää. Toiminta on alkanut tammikuussa vuonna 2026. Toiminnassa on havaittu puutteita ensimmäisestä Oiva-tarkastuksesta lähtien. Toimipaikkaan on tehty kolme tarkastusta vuoden 2026 aikana. Toimipaikan suunniteltu tarkastustiheys on kerran vuodessa.

Tarkastushistoria:

Viimeisimmällä Oiva-tarkastuksella 2.6.2026 havaittiin puutteita jäähdytyksen seurannan kirjanpidon toteuttamisessa ja nimisuojatun nimen "feta" käytössä.

Toimipaikassa jäähdytetään esimerkiksi keitettyä pastaa, riisiä ja kermaperunoita. Jäähdytyksen toteutumista ei ole seurattu lämpötilamittauksin ja asiasta ei ollut esittää omavalvonnan mukaista kirjanpitoa.

Toimija on ilmoittanut ravintolan ruokalistoissa käyttävänsä ruoka-annosten ainesosana fetajuustoa, mutta todellisuudessa käytössä on ollut salaattijuustoa.

Tarkastuksella todettiin, että toimija ei ole noudattanut edellisessä tarkastuskertomuksessa annettuja kehotuksia määräaikaan mennessä.

Toimijalle on annettu kaksi aikaisempaa kehotusta jäähdytyksen seurannan kirjanpidosta. Kehotukset on annettu ensimmäisellä tarkastuksella 11.3.2026 ja sitä seuranneella seurantatarkastuksella 30.4.2026.

Tarkastuskertomuksessa 30.4.2026 toimijalle on annettu kehoitus nimisuojatun tuotteen "Feta" käytöstä tai vaihtoehtoisesti nimisuojatun elintarvikenimen poistamisesta ja vaihtamisesta elintarviketiedoista sekä markkinoinnista. Asiasta oli annettu ohjeistusta jo ensimmäisen tarkastuksen tarkastuskertomuksessa 11.3.2026. Asia ei ollut toimijalle uusi.

Tarkastuksella 2.6.2026 todettiin myös, että toimija ei ole tehnyt lainkaan omavalvonnan mukaista lämpötilakirjanpitoa elintarvikkeiden säilytyslämpötiloista tai elintarvikkeiden vastaanottolämpötiloista edellisen tarkastuksen (30.4.2026) jälkeen. Kirjanpidon toteuttamisesta on muistutettu jo ensimmäisellä tarkastuksella 11.3.2026.

Viimeisimmällä tarkastuksella 2.6.2026 havaittiin myös hieman huomautettavaa Oiva-raportin esilläpidossa, siivousvälineiden säilytyksessä, elintarvikkeiden säilytyksessä ja omavalvonnan näytteenottosuunnitelman noudattamisessa. Toimijalle on annettu näiden asioiden osalta ohjeistusta ja neuvontaa.

Tarkastushistoriasta havaitaan, että toiminnassa on havaittu epäkohtia ensimmäisestä tarkastuksesta lähtien. Toistuvat epäkohdat ja kehotuksien noudattamatta jättäminen osoittavat, että omavalvonnan toteutuksessa ja sen hallinnassa on puutteita, jotka vaativat pysyviä korjaavia toimenpiteitä. Elintarvikkeista annetaan tietoja, jotka ovat elintarvikemääräysten vastaisia sekä johtavat kuluttajaa harhaan. Näiden epäkohtien poistamiseksi on tarpeen antaa elintarvikelain (297/2021) 55 §:n mukainen määräys, jonka päävelvoitteita tehostetaan uhkasakolla.

Asianosaisen kuuleminen:

Toimijaa on kuultu 2.6.2026 päivätyllä kuulemiskirjeellä elintarvikelain 55§ mukaisesta määräyksestä, jota tullaan tehostamaan elintarvikelain 68§ mukaisella uhkasakolla. Kuulemisasiakirja on toimitettu toimijalle sähköpostitse 5.6.2026. Toimija ei toimitannut vastinetta kuulemiseen.

Esittelijä

terveysvalvonnan päällikkö Suurkuukka Miia

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa Tmi Soydas Aktas:lle (y-tunnus 3555550-8) seuraavan elintarvikelain 55§ mukaisen määräyksen:

Päävelvoite 1. Toimijan tulee varmistua siitä, että elintarvikkeet jäädytetään lainsäädännön mukaisesti. Jäähdytyksen riittävyys seurannasta täytyy tehdä omavalvonnan mukaista kirjanpitoa ja kirjanpidon täytyy olla tarkastettavissa toimipaikassa.

Päävelvoite 2. Toimijan on käytettävä nimisuojaajärjestelmän mukaista fetajuustoa tai vaihtoehtoisesti toimijan tulee korjata kaikki elintarviketiedot käytetyn ainesosan nimen mukaiseksi. Nimisuojaajien elintarvikkeiden nimiä tulee käyttää lainsäädännön mukaisesti. Nimeä fetajuusto saa käyttää vain, jos raaka-aine on yksinomaan nimisuojaajärjestelmän mukaista fetajuustoa. Elintarvikkeiden ja annoksissa käytettyjen raaka-aineiden nimet eivät saa johtaa harjaan ja niiden tulee olla lainsäädännön mukaisia.

Päävelvoite 3. Toimijan tulee varmistua siitä, että elintarvikkeet vastaanotetaan lainsäädännön mukaisissa lämpötiloissa. Elintarvikkeiden vastaanottotarkastuksista tulee tehdä omavalvonnan mukaista kirjanpitoa. Kirjanpidon täytyy olla tarkastettavissa toimipaikassa.

Päävelvoite 4. Toimijan tulee varmistua, että elintarvikkeet säilytetään lainsäädännön mukaisissa lämpötiloissa. Lämpötilaseurannasta tulee tehdä omavalvonnan mukaista kirjanpitoa. Kirjanpidon täytyy olla tarkastettavissa toimipaikassa.

Asetettava uhkasakko:

Päävelvoite 1: 1000 euroa

Päävelvoite 2: 1000 euroa

Päävelvoite 3: 1000 euroa

Päävelvoite 4: 1000 euroa

Määräaika:

Päävelvoitteiden määräaika on välittömästi, kuitenkin viimeistään 30.9.2026.

Mahdolliset jatkotoimenpiteet asiassa:

Mikäli päävelvoitteita ei toteuteta määräaikaan mennessä, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnalle tullaan esittelemään päätösehdotus, jossa uhkasakko tuomitaan maksettavaksi. Uhkasakon uhka on voimassa, mikäli yksikin päävelvoitteista on korjaamatta.

Perustelut määräyksen antamiselle:

Toimijan toiminnassa on toistuvasti havaittu epäkohtia, jotka liittyvät elintarvikkeiden jäähdytyksen omavalvonnan mukaisen kirjanpidon toteuttamatta jättämiseen ja fetajuusto nimen virheelliseen käyttöön. Tämän lisäksi toiminnassa on havaittu viimeisimmällä tarkastuksella epäkohtia kylmälaitteiden lämpötilaseurannan ja vastaanottolämpötilojen seurannan osoittamisessa tarkastusta edeltäneen kuukauden osalta. Puutteet heikentävät elintarviketurvallisuutta ja lisäävät riskiä elintarvikkeiden mikrobiologiselle pilaantumiselle. Elintarviketietojen ilmoittamisessa on havaittu epäkohtia, jotka johtavat kuluttajia harhaan. Edellä mainitut toistuvat epäkohdat omavalvonnassa ja sen mukaisessa hallintapisteiden kirjanpidossa sekä elintarviketietojen oikeellisuudessa osoittavat, että on syytä antaa elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräys, jota tullaan tehostamaan uhkasakolla.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002, 17 artikla edellyttää, että kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarviketoimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistettava, että kyseiset vaatimukset täyttyvät.

Elintarvikelain 297/2021 15 § edellyttää, että toimijalla on omavalvontajärjestelmä, jonka avulla toimija tunnistaa ja hallitsee toimintaansa liittyvät vaarat ja varmistaa, että toiminta täyttää elintarvikesäännöksissä asetetut vaatimukset. Toimijan on kirjattava omavalvonnan tulokset riittävällä tarkkuudella.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 853/2004 edellyttää, että elintarvikealan toimijat noudattavat hyviä hygieniakäytäntöjä ja toteuttavat omavalvontaa HACCP-periaatteiden mukaisesti. Ravintotoiminnan yhtenä omavalvonnan hallintapisteinä on elintarvikkeisiin liittyvät lämpötilavalvonnat ja henkilökunnan terveydentilan selvitykset.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021, 22 §:ssä: *Elintarviketoimintaan liittyvien omavalvonnan kirjausten on sisällettävä tallenteet omavalvonnan toteuttamisesta, siihen liittyvistä*

mittauksista, tutkimuksista ja selvityksistä sekä tehdyistä korjaavista toimenpiteistä ja ilmoituksista viranomaiselle.

Elintarvikkeiden säilytyslämpötiloista ja jäähdytyksestä on säädetty MMMa elintarvikehygieniasta 318/2021, 23 §:ssä. Toimijan tulee varmistaa lainsäädännön mukaisten lämpötilavaatimusten toteutuminen omavalvonnassaan.

Feta-nimen käyttö elintarvikkeesta tai ainesosista edellyttää lainsäädännössä määriteltyjen koostumus- ja alkuperävaatimusten täyttymistä. Fetajuusto on suojattu alkuperänimityksellä (SAN). Fetajuusto valmistetaan Kreikan rekisteröimällä maantieteellisellä alueella lampaan ja vuohen maidosta.

Muita kuin nimisuojan saaneita elintarvikkeita ei saa markkinoida ilmaisuilla, joissa viitataan nimisuojaattuun elintarvikkeeseen. Rekisteröidyt eli nimisuojatut nimet on suojattu väärinkäytöltä. Nimisuojaustuotteiden rekisteröinnistä ja alkuperänimityksistä säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2024/1143. Fetajuustolle annetusta nimisuojusta on säädetty Komission asetuksessa (EY) N:o 1829/2002 komission asetuksessa (EY) N:o 1107/96 liitteen muuttamisesta nimityksen ”Feta” osalta. Rekisteröintiä koskevat oikeudelliset asiakirjat on julkaistu Euroopan Komission eAmbrosia-tietokannassa.

Elintarvikkeista annettujen tietojen tulee olla selkeitä ja ymmärrettäviä, sekä ne tulee olla annettu elintarviketietoja koskevan asetuksen mukaisesti. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille mukaan, elintarviketiedot eivät saa johtaa kuluttajaa harhaan.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarvikehygieniasta (EY) N:o 853/2004, 4 art ja liite 2: *Toimijan on noudatettava elintarvikelainsäädännön määrittämiä hygieniavaatimuksia, kuten elintarvikkeiden lämpötilan valvontaa koskevien vaatimusten noudattamista.*

Omavalvonnan noudattamatta jättäminen heikentää elintarviketurvallisuutta. Elintarvikkeiden säilytys-, jäähdytys- ja vastaanottolämpötilat täytyy tarkistaa ja dokumentoida omavalvonnan mukaisesti, jotta elintarviketurvallisuus voidaan riittävällä tavalla varmistaa. Elintarvikkeiden jäähdytysprosessin soveltuvuuden varmistamatta jättäminen vaarantaa elintarviketurvallisuutta, koska liian hidas jäähdytys lisää riskiä ruokamyrkytyksiä aiheuttavien mikrobien lisääntymiselle. Tuotteen markkinoinnissa käytetään nimitystä fetajuusto, vaikka käytetty tuote ei täytä suojatun alkuperänimityksen ”Feta” vaatimuksia. Suojattua nimitystä on väärin käytetty ja kuluttajalle on annettu elintarvikkeesta harhaanjohtavaa tietoa. Tarkastushistorian ja edellä mainittujen asioiden perusteella on arvioitu, että epäkohtien korjaamiseksi on syytä antaa elintarvikelain 297/2021 55 §:n mukainen määräys, jota tullaan tehostamaan uhkasakolla.

Täytäntöönpano:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan edellä mainittu päätös tullaan määräämään noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat:

- Liite 1. Kuuleminen Star Pizza Järvenpää 2.6.2026
- Liite 2. Tarkastuskertomus Star Pizza Järvenpää 11.3.2026
- Liite 3. Tarkastuskertomus Star Pizza Järvenpää 30.4.2026
- Liite 4. Tarkastuskertomus Star Pizza Järvenpää 2.6.2026

Sovelletut säännökset:

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista 178/2002/EY

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 elintarvikehygieniasta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1169/2011 elintarviketietojen antamisesta kuluttajille

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/625 virallisesta valvonnasta

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1143 maantieteellisistä merkinnöistä sekä aidoista perinteisistä tuotteista

Komission asetus (EY) N:o 2073/2005 elintarvikkeiden mikrobiologisista vaatimuksista

Komission asetus (EY) N:o 1829/2002 komission asetuksen (EY) N:o 1107/96 liitteen muuttamisesta nimityksen ”Feta” osalta

Elintarvikelaki 297/2021 6 §, 15 §, 16 §, 40 §, 55 §, 61 §, 68 §, 74 §, ja 78 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarvikehygieniasta 318/2021

Maa- ja metsätalousministeriön asetus elintarviketietojen antamisesta kuluttajille (834/2014) (1042/2016 ja 154/2019)

Hallintolaki 434/2003

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.4.2026 §54)

Päätös

Tiedoksi

Saantitodistuksella Tmi Soydas Aktas